

OTÁZKY TÝKAJÍCÍ SE ZMRAZENÍ MAJETKU A ZÁKAZ ZPŘÍSTUPNĚNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ A HOSPODÁŘSKÝCH ZDROJŮ.

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: NAŘÍZENÍ RADY 269/2014

ČASTO KLADENÉ OTÁZKY

Aktualizované: 6. května 2026

(https://finance.ec.europa.eu/document/download/c7265161-3d9c-42e2-a928-e5b38c02bb92_en?filename=faqs-sanctions-russia-assets-freezes_en.pdf)

1. Vztahují se sankce podle článku 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 na společnosti, které jsou vlastněny, ovládány, řízeny nebo jinak spojeny s osobami uvedenými na seznamu?

Poslední aktualizace: 6. května 2026

Sankce se přímo vztahují pouze na osoby a subjekty uvedené v příloze I nařízení.

Pokud se však má za to, že osoba uvedená na seznamu vlastní nebo ovládá subjekt, který na seznamu není, lze předpokládat, že se kontrola vztahuje i na aktiva tohoto subjektu a že veškeré finanční prostředky nebo hospodářské zdroje, které jsou tomuto subjektu poskytnuty, se dostanou k osobě uvedené na seznamu nebo jí přinesou prospěch.

Tuto domněnku může dotčený subjekt v jednotlivých případech vyvrátit, pokud prokáže, že některá nebo všechna jeho aktiva jsou mimo kontrolu osoby uvedené na seznamu a/nebo že finanční prostředky nebo hospodářské zdroje, které by mu byly poskytnuty, by ve skutečnosti nedosáhly na osobu uvedenou na seznamu nebo by jí nepřinesly prospěch.

Definice pojmů „vlastnictví“ a „ovládání“ jsou uvedeny v článku 1 nařízení.

Další podrobnosti o "kontrolě" naleznete ve [stanovisku Komise ze dne 19. června 2020](#) a ve [stanovisku Komise ze dne 8. června 2021](#).

2. Do 23. října 2025 se článek 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 vztahoval na „přidružené“ právnické osoby, subjekty a orgány, jak je uvedeno v příloze I. Co nové znění mění?

Poslední aktualizace: 6. května 2026

Změna v článku 2 nemění osobní oblast působnosti tohoto ustanovení.

Článek 2 se vztahuje na osoby a subjekty, které jsou uvedeny ve sloupci „Jméno“ v příloze I [nařízení Rady \(EU\) č. 269/2014](#) a které byly zařazeny na seznam na základě jednoho nebo více kritérií v článku 3. Některé z těchto osob a subjektů byly Radou zařazeny na seznam z důvodu, že jsou spojeny s již uvedenými osobami, subjekty a orgány, podle kritérií pro zařazení na seznam v článku 3. Důvod zařazení na seznam nemá žádný vliv na uplatňování článku 2 hospodářskými

subjekty. Proto nebyl v článku 2 dodatečný odkaz na „přidružené právnické osoby, subjekty a orgány“ – kritérium pro zařazení na seznam – nutný.

Omezení uvedená v článku 2 mohou ovlivnit transakce s jinými fyzickými nebo právnickými osobami, subjekty nebo orgány, které sice nejsou uvedeny v příloze I, ale jsou vlastněny nebo ovládány osobami nebo subjekty uvedenými na seznamu (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 12. března 2026, C-84/24 EM Systems). Pokud se subjekty neuvedené na seznamu považují za vlastněné nebo ovládané osobami nebo subjekty uvedenými na seznamu, musí být jejich majetek rovněž zmrazen a nesmí jim být zpřístupněny žádné finanční prostředky ani hospodářské zdroje. Tuto domněnku může dotyčný subjekt v každém jednotlivém případě vyvrátit, pokud prokáže, že finanční prostředky nevlastní osoba uvedená na seznamu, že majetek je mimo kontrolu osoby uvedené na seznamu a/nebo že finanční prostředky nebo hospodářské zdroje, které mu byly zpřístupněny, by se k osobě uvedené na seznamu ve skutečnosti nedostaly ani by k ní nepřinesly prospěch. Tyto vlastněné nebo ovládané subjekty však nemusí být nutně „přidruženými“ subjekty ve smyslu článku 3.

Přidružené osoby ve smyslu článku 3 je třeba také odlišovat od osob, které samy nejsou na seznamu Radou uvedeny, ale které jsou uvedeny ve sloupcích „Identifikační údaje“ a/nebo „Důvody“ u osob uvedených na seznamu v příloze I nařízení Rady (EU) č. 269/2014.

3. Existuje seznam procentních podílů vlastnictví firem, které vlastní osoby uvedené na sankčním seznamu?

Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Ne, to je úkol pro Oddělení compliance a due diligence úvěrových institucí EU. Určité pokyny týkající se vlastnictví/kontroly lze nalézt v [osvědčených postupech EU](#). Na jejich základě je možné zjistit, kterých jiných firem než bank, státem vlastněných subjektů nebo jiných subjektů uvedených v přílohách se omezující opatření týkají. Ty by neměly být financovány ani přímo, ani nepřímo.

4. Lze považovat finanční prostředky nebo hospodářské zdroje za poskytnuté osobě uvedené na seznamu prostřednictvím subjektu, který nevlastní ani neovládá?

Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Pokud subjekt není vlastněn ani ovládán osobou uvedenou na seznamu, pak se na něj domněnky uvedené v otázce 1 nevztahují. V takovém případě se na subjekt jako takový v zásadě nevztahuje zmrazení majetku ani zákaz poskytnout mu finanční prostředky nebo hospodářské zdroje.

Nelze však vyloučit, že finanční prostředky nebo hospodářské zdroje mohou být osobám uvedeným na seznamu zpřístupněny nepřímo prostřednictvím subjektu, který tyto osoby nevlastní ani neovládá (např. působí jako zprostředkovatel). To je třeba posuzovat případ od případu, pokud existují náznaky možného porušení sankcí.

5. Pokud byl majetek osoby zařazené na seznam předtím, než nabyl účinnosti, převeden na třetí osobu, která není na seznamu (např. rodinného příslušníka), musí být majetek stále zmrazen?

Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Ustanovení čl. 2 odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 se nepoužije se zpětnou platností. Vyžaduje však zmrazení veškerého majetku, který v současné době patří osobám uvedeným na seznamu nebo je jimi držen, vlastněn či ovládán. Pokud v době posouzení existují oprávněné důvody domnívat se, že určitá aktiva "patří" osobě uvedené na seznamu nebo jsou jí "kontrolována", i když jsou nominálně vlastněna někým jiným, pak musí být tato aktiva podle čl. 2 odst. 1 zmrazena. Nezáleží na tom, kdy byla aktiva převedena.

Pokud jde o hodnocení, kritéria, která Komise v minulosti uvedla v souvislosti s "kontrolou", nebyla vyčerpávající. V situacích, které se týkají třetích osob (a případných rodinných vazeb), by mohly být zohledněny i další prvky, jako např:

- blízkost obchodních a rodinných vazeb mezi uvedenou osobou a třetí osobou;
- profesní nezávislost třetí osoby, která je nyní vlastníkem majetku;
- předchozí dary poskytnuté třetí osobě a jejich srovnání s danou transakcí;
- četnost/pravidelnost předchozích darů třetí osobě;
- obsah formálních dohod mezi uvedenou osobou a třetí osobou;
- povaha majetku (např. zda se jedná o akcie společnosti, kterou uvedená osoba vlastní nebo ovládá).

6. Má vlastník akcií nebo dluhopisů společnosti v EU, na kterou se vztahuje zmrazení majetku v důsledku vlastnictví nebo kontroly ze strany osoby uvedené na seznamu, povinnost tyto akcie nebo dluhopisy zmrazit?

Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Vzhledem k tomu, že vlastníkem akcií je hospodářský subjekt z EU, nikoli osoba uvedená na seznamu, není zmrazení jako takové podle čl. 2 odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 nutné.

7. Může vlastník akcií nebo dluhopisů kótované společnosti v EU tyto akcie nebo dluhopisy prodat?

Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Pokud prodej nevede ke zpřístupnění finančních prostředků nebo ekonomických zdrojů kótované společnosti nebo v její prospěch, je povolen. Byl by však zakázán, pokud by kupujícím byla sama společnost nebo jiná osoba, na kterou se vztahují omezující opatření EU, jako jsou opatření uvedená v článku 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014. Transakce dále nesmí porušovat článek 5 nebo článek 5e [nařízení Rady \(EU\) č. 833/2014](#).

- 8. Souhrnné vlastnictví: Pokud jsou dvě nebo více kótovaných osob menšinovými akcionáři nekótovaného subjektu, ale jejich souhrnné vlastnictví činí 50 % nebo více tohoto subjektu, měl by být tento subjekt považován za vlastněný kótovanými osobami?**

Poslední aktualizace: 5. září 2024

Je třeba vzít v úvahu souhrnné vlastnictví subjektu. Například pokud jedna kótovaná osoba vlastní 30 % subjektu a další kótovaná osoba vlastní 25 % subjektu, měl by být subjekt považován za vlastněný kótovanými osobami.

- 9. Má se za to, že kótovaná osoba ovládá podnikatelskou skupinu, která zahrnuje i kótovaný subjekt. Měl by být majetek všech společností patřících do skupiny považován za ovládaný osobou kotovanou na burze, a tudíž podléhat omezením podle článku 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014?**

Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Pokud je zjištěna kontrola osoby uvedené na seznamu nad skupinou jako celkem, může se závěr rozšířit na všechny dceřiné společnosti v rámci skupiny. Pokud by byla určena kontrola kotované osoby nad jediným subjektem ve skupině (např. kotovaným subjektem), pak by to mělo dopad na její vlastní dceřiné společnosti, ale ne na ostatní dceřiné společnosti v širší skupině.

- 10. Pokud občan EU poskytuje manuální nebo duševní práci subjektu v EU, který je vlastněn nebo kontrolován osobou uvedenou na seznamu, považuje se to za nepřímé poskytnutí hospodářských zdrojů osobě uvedené na seznamu?**

Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Jak je uvedeno ve [stanovisku Komise ze dne 19. června 2020](#), Komise se domnívá, že práci pro vlastněný nebo ovládaný subjekt lze považovat za nepřímé zpřístupnění hospodářských zdrojů osobě uvedené na seznamu, která tento subjekt vlastní nebo ovládá, pokud tato práce umožňuje osobě uvedené na seznamu získat finanční prostředky, zboží nebo služby. Posouzení této skutečnosti přísluší příslušnému vnitrostátnímu orgánu.

- 11. Umožňuje výjimka podle článku 6 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 vyplácet platy občanům EU subjekty se sídlem v členských státech, které jsou považovány za vlastněné nebo ovládané osobou uvedenou na seznamu?**

Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Majetek vlastněného nebo ovládaného subjektu, který je zmrazen, protože byl považován za ovládaný osobou uvedenou na seznamu, může být uvolněn na základě povolení uděleného v souladu s článkem 6 nařízení Rady (EU) č. 269/2014, pokud jsou splněny podmínky v něm uvedené, zejména že platba je splatná na základě smlouvy nebo dohody, která byla uzavřena, nebo závazku, který vznikl před datem, kdy byla osoba uvedena na seznamu v příloze I uvedeného nařízení; zmrazené finanční prostředky jsou použity na platbu osobou uvedenou na

seznamu (nebo v tomto případě vlastněným/ovládaným subjektem) a platba není provedena vůči žádné osobě uvedené na seznamu.

12. Mají nekótované subjekty v případě existujících dluhopisů nárok na platby, aby mohl kótovaný subjekt splnit své smluvní závazky na výplatu úroků a jistiny?

Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

V takovém případě by platba mohla být provedena nekótovanému subjektu, pokud k tomu [příslušný vnitrostátní orgán](#) udělí povolení podle článku 6 nařízení Rady (EU) č. 269/2014,

čímž: "Odchylně od článku 2 a za předpokladu, že platba fyzické nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu uvedených v příloze I je splatná na základě smlouvy nebo dohody, která byla uzavřena dotyčnou fyzickou nebo právnickou osobou, subjektem nebo orgánem, nebo na základě závazku, který pro dotyčnou fyzickou nebo právnickou osobu, subjekt nebo orgán vznikl přede dnem, kdy byla tato fyzická nebo právnická osoba, subjekt nebo orgán zařazena do přílohy I, mohou příslušné orgány členských států za podmínek, které považují za vhodné, povolit uvolnění některých zmrazených finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů, pokud dotyčný příslušný orgán zjistil, že: (a) tyto finanční prostředky nebo hospodářské zdroje budou použity na platbu fyzickou nebo právnickou osobou, subjektem nebo orgánem uvedeným v příloze I a b) platba není v rozporu s čl. 2 odst. 2." Nařízení nezakazuje obecné povolení plateb všem držitelům cenného papíru/obligace, pokud se příslušný vnitrostátní orgán může ujistit, že všechny platby splňují podmínky uvedené v článku 6 nařízení Rady (EU) č. 269/2014.

13. Mají veřejné subjekty odpovědné za správu státních registrů (ministerstva a státní podniky) právo samy rozhodnout, zda je určitý majetek nepřímo vlastněn sankcionovanými osobami, a okamžitě jej zmrazit, aniž by případ postoupily orgánu odpovědnému za provádění finančních sankcí podle vnitrostátního práva?

Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Povinnost zmrazit majetek se aktivuje, jakmile má veřejný subjekt, který má majetek v držení, důvodné podezření, že majetek vlastní nebo ovládá osoba uvedená na seznamu. Rychlé uplatnění sankcí je klíčem k zabránění úniku majetku. Doporučuje se však zajistit koordinaci s orgánem odpovědným za provádění finančních sankcí, který může mít k dispozici další informace a vyšetřovací nástroje umožňující definitivní posouzení konečného skutečného vlastnictví.

14. Pokud příslušný vnitrostátní orgán zmrazí finanční prostředky společnosti vlastněné osobou uvedenou na seznamu a tato společnost nemá možnost nakoupit prostředky nezbytné pro svůj provoz, existuje možnost dočasné správy společností státem nebo zapojení zástupců státu do jejího řízení, aniž by cílem bylo dosažení zisku, ale aby se během zmrazení majetku nezhoršila její obchodní situace?

Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Sankce obecně a zejména zmrazení majetku neznamenají vyvlastnění a jsou dočasné povahy. Hospodářské subjekty a instituce EU, které mají zmrazená aktiva, by se navíc měly vyvarovat

výsledků, které by osobě uvedené na seznamu způsobily nepřiměřenou újmu, jež by přesahovala cíle omezujících opatření. Je na příslušném vnitrostátním orgánu, aby v každém jednotlivém případě určil, jak tento cíl naplnit a sledovat.

15. Jaká opatření (pokud vůbec nějaká) by měly příslušné orgány přijmout ve vztahu k akcionářům kótovaným na burze s kvalifikovanou účastí v bance v EU? Je zmrazení hlasovacích práv vhodné/vyžadované? Měl by se v takovém případě uplatnit přístup založený na proporcionalitě, např. začít zvýšeným monitorováním správy a řízení?

Poslední aktualizace: 6. května 2026

Akcie se považují za "finanční prostředky", a proto musí být zmrazeny, pokud patří osobě uvedené na seznamu, je jejím vlastníkem, držitelem nebo je jí kontrolována. To znamená, že je osobě uvedené na seznamu zakázáno vykonávat jakákoli práva, která má na základě držení těchto akcií, včetně jakýchkoli hlasovacích práv. Kótování akcionáři nesmějí za žádných okolností ani za žádným účelem přímo ani nepřímo vykonávat svá hlasovací práva ve společnosti nebo fondu. Hlasovací práva musí být zcela zmrazena. Soudní dvůr ve svém rozsudku ze dne 12. března 2026, SBK Art C-465/24), rozhodl, že zmrazení finančních prostředků absolutně a bezpodmínečně brání osobě nebo subjektu uvedenému na seznamu, nebo osobě či subjektu s ním spojenému, ve výkonu práva účastnit se schůze držitelů depozitních certifikátů a práva hlasovat na této schůzi, což jsou práva, která tato osoba nebo subjekt má na základě depozitních certifikátů, které drží.

16. Měly by hospodářské subjekty EU při uplatňování článku 2 posoudit, zda by konkrétní finanční prostředky nebo hospodářské zdroje mohly být použity na podporu ruské vojenské agrese proti Ukrajině?

Poslední aktualizace: 10. listopadu 2022

Ne. Souvislost mezi každou osobou uvedenou na seznamu a ruskou vojenskou agresí určila Rada již v době zařazení na seznam, jak je uvedeno v příslušném odůvodnění v příloze I. Opatření uvedená v článku 2 se týkají veškerého majetku dané osoby v rámci jurisdikce EU a všech finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů, které mají být této osobě poskytnuty. Při provádění hloubkové kontroly proto musí hospodářské subjekty z EU posoudit, zda daná aktiva patří osobě uvedené na seznamu nebo zda je tato osoba vlastní, drží nebo ovládá a zda by jí byly přímo či nepřímo zpřístupněny jakékoli finanční prostředky nebo hospodářské zdroje.

17. Pokud je občan EU členem představenstva ruské/běloruské společnosti kótované na burze a zároveň členem představenstva společnosti z EU, měl by odstoupit z jedné z těchto funkcí? Může být osoba považována za bezúhonnou/bezúhonnou, pokud je členem představenstva společnosti kotované na burze?

Poslední aktualizace: 29. dubna 2022

Sankce EU jsou cílené, což znamená, že se vztahují pouze na ty osoby a subjekty, na které se vztahuje konkrétní omezení (např. zmrazení majetku, zákaz financování atd.). Proto se sankce

vůči subjektům uvedeným na seznamu automaticky nevztahují na členy jejich představenstva. Členové představenstva však mohou být sami zařazeni na seznam.

Pojmy dobrá pověst/integrita jsou neurčité právní pojmy, které nejsou v sankčním právu EU definovány.

Na jiném místě práva EU byl pojem dobré pověsti vyložen Soudním dvorem EU (věc *T-27/19, Pilatus v. Evropská centrální banka*, bod 73) v souvislosti s čl. 23 odst. 1 [směrnice 2013/36 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky](#). Podle Soudního dvora jsou při neexistenci vyčerpávající definice tohoto pojmu nebo výčtu jednání, která mohou spadat do působnosti tohoto pojmu, příslušné orgány povinny v každém jednotlivém případě zkoumat, zda kritérium bezúhonnosti splňuje akcionář, který chce získat kvalifikovanou účast v úvěrové instituci. K tomu je třeba vzít v úvahu relevantní skutečnosti (mezi nimiž je relevantní skutečnost, že dotyčná osoba zasedá v představenstvu subjektu, na který se vztahují sankce), důvody, na nichž je kritérium založeno, a cíle, které má toto kritérium zajistit. Zásada právní jistoty tedy nebrání tomu, aby tyto orgány měly při uplatňování dotčených kritérií prostor pro uvážení.

18. Měla by být ukončena pracovní smlouva osob uvedených na seznamu, které jsou zaměstnány v jakékoli funkci ve finančním podniku EU?

Poslední aktualizace: 26. srpna 2022

Ustanovení čl. 2 odst. 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 zakazuje hospodářským subjektům EU přímo či nepřímo poskytovat finanční prostředky nebo hospodářské zdroje osobám uvedeným v příloze I uvedeného nařízení. Vyplácení mzdy by v zásadě spadalo do kategorie "zpřístupňování finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů". Nicméně čl. 7 odst. 2 písm. b) nařízení Rady (EU) č. 269/2014 stanoví výjimku z čl. 2 odst. 2 a umožňuje platby na zmrazené účty osob uvedených na seznamu, pokud jsou nezbytné pro splnění povinností vyplývajících z předchozí smlouvy. Osoba uvedená na seznamu proto může zůstat ve svém zaměstnání. Její plat by však musel být vyplácen na zmrazený účet.

19. Měla by banka v EU zmrazit finanční prostředky, které jsou převedeny prostřednictvím banky kótované na burze, pokud jsou odesílatel i příjemce finančních prostředků osoby nekótované na burze?

Poslední aktualizace: 29. dubna 2022

V zásadě musí být zmrazena veškerá aktiva subjektu uvedeného na seznamu. To zahrnuje finanční prostředky, které z něj přicházejí, i finanční prostředky, které do něj přicházejí. V této souvislosti viz [stanovisko Komise ze dne 4. července 2019](#), které v podobném scénáři uvádí, že finanční prostředky nekótované osoby, které jsou uloženy v bance kótované na burze nebo jsou do ní dokonce jen převedeny, lze považovat za "držené" ve smyslu článku 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014, byť dočasně, danou bankou kótovanou na burze. Článek 2 o zmrazení aktiv nevyžaduje minimální dobu držení finančních prostředků subjektem uvedeným na seznamu.

To znamená, že převody z banky uvedené na seznamu by neměly být odmítnuty ani by neměly být vráceny odesílateli, ale měly by zůstat zablokovány v bance EU. Bude možné požádat příslušný vnitrostátní orgán o uvolnění těchto finančních prostředků, například na základě výjimky stanovené v článku 6 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 týkajícího se platby osoby uvedené na seznamu na základě smlouvy uzavřené před datem, kdy byla tato osoba uvedena na seznamu.

20. Je povoleno vyplácet dividendy osobám uvedeným v nařízení Rady (EU) č. 269/2014 nebo osobám, na které se vztahují omezení financování podle nařízení Rady (EU) č. 833/2014?

Poslední aktualizace: 29. dubna 2022

Dividendy lze vyplácet na zmrazené účty osob uvedených v příloze I nařízení Rady (EU) č. 269/2014 podle odchylky stanovené v čl. 7 odst. 2 písm. b). V takovém případě musí být dividendy rovněž okamžitě zmrazeny.

Samostatně upozorňujeme, že dividendy mohou být nadále vypláceny právnickým osobám a subjektům, na které se vztahuje zákaz financování podle článku 5 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 (např. úvěrové instituce, ruské státní podniky).

21. Může u existující derivátové smlouvy (např. úrokového swapu), na kterou se vztahují požadavky na denní marži, jedna strana obdržet zajištění, které je smluvně splatné, i když je protistrana určeným subjektem podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014?

Poslední aktualizace: 29. dubna 2022

V situaci, kdy určený subjekt plní maržovou výzvu neurčeného subjektu tím, že tomuto subjektu provádí platby spojené s již uzavřenou derivátovou smlouvou, by zákaz takových plateb vedl k tomu, že by určený subjekt nepřevedl peněžní prostředky, které dluží neurčenému subjektu. To by znamenalo převod ekonomických zdrojů na určený subjekt. Vzhledem k širokému výkladu pojmu "poskytnutí hospodářských zdrojů" určeným subjektům Soudním dvorem není tato situace slučitelná s restriktivními opatřeními přijatými vůči těmto určeným subjektům. Neurčené subjekty tedy mohou získat zajištění.

22. V případě spouštěcí události, např. v důsledku nesplnění požadavku na marži jednou ze stran, dává mnoho derivátových smluv druhé straně smlouvy právo na uzavření smlouvy za náhradní hodnotu. Je taková exekuce přípustná?

Poslední aktualizace: 29. dubna 2022

Nařízení Rady (EU) č. 269/2014 stanoví možnost odchýlit se od článku 2. Uzavření lze provést, pokud jsou splněny podmínky uvedené v člancích 6, 6b nebo 7. Pokud tomu tak není, exekuce by neměla být provedena.

23. Vztahuje se na lodě (plavidla) zmrazení majetku?

Poslední aktualizace: 29. dubna 2022

Na lodě se vztahuje zmrazení majetku, které zahrnuje veškerý majetek vlastněný nebo ovládaný osobou uvedenou na seznamu. To také znamená, že lodím vlastněným osobami uvedenými na seznamu nelze poskytovat žádné služby, včetně námořních služeb.

24. Vztahují se omezující opatření nařízení Rady (EU) č. 269/2014 na práva duševního vlastnictví (patentové přihlášky, patenty a související řízení) v Evropské unii?

Poslední aktualizace: 29. dubna 2022

Sankce EU se skutečně mohou vztahovat na práva duševního vlastnictví. EU označila (uvedla) řadu fyzických a právnických osob, na které se sankce vztahují. Veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje, které přímo či nepřímo patří osobám uvedeným na seznamu, jsou jimi drženy nebo kontrolovány, musí být zmrazeny.

V praxi musí každá osoba z EU, veřejná instituce a osoba podnikající v EU zabránit jakémukoli převodu, změně, přístupu, použití nebo jinému nakládání s těmito zmrazenými finančními prostředky nebo zdroji. Zmrazení hospodářských zdrojů osoby uvedené na seznamu zejména znamená, že žádný majetek osoby uvedené na seznamu, ať už hmotný nebo nehmotný, nesmí být nikým použit k získání jiných finančních prostředků nebo majetku. Vzhledem k tomu, že práva duševního vlastnictví lze považovat za "hospodářské zdroje", vztahují se na ně rovněž tato omezení. To znamená, že veřejné instituce (např. rejstřík ochranných známek) nesmějí umožnit využití práv duševního vlastnictví osoby uvedené na seznamu nebo osoby vlastněné nebo ovládané osobou uvedenou na seznamu (např. nesmí být zapsán žádný převod majetku).

Sankce EU rovněž zakazují poskytovat další finanční prostředky nebo hospodářské zdroje osobám uvedeným na seznamu nebo subjektům jimi vlastněným/ovládaným. To znamená, že s těmito osobami nelze provádět žádné další transakce (např. licenční poplatky za práva duševního vlastnictví, které osoba z EU zaplatí osobě, na niž se vztahují sankce).

Další informace o nakládání s právy duševního vlastnictví naleznete ve vyhrazených [často kladených dotazech](#).

25. Umožňuje nařízení Rady (EU) č. 269/2014 sekundární obchodování s cennými papíry vydanými subjektem uvedeným v příloze I?

Poslední aktualizace: 29. dubna 2022

Za předpokladu, že se na subjekt nevztahují omezení obchodů s cennými papíry podle článku 5 nařízení Rady (EU) č. 833/2014, nebylo by obchodování s jeho cennými papíry na sekundárním trhu zakázáno. Cenné papíry obchodované na sekundárním trhu nelze považovat za cenné papíry, které "patří subjektu, jsou jím vlastněny, drženy nebo ovládaný", ani jejich nákup nelze považovat za vytváření finančních prostředků nebo ekonomických zdrojů, které má tento subjekt k dispozici. Je však třeba připomenout, že podle článku 9 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 je zakázáno vědomě a úmyslně se podílet na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení opatření uvedených v článku 2 uvedeného nařízení. Pokud se domníváte, že jste svědky

porušování nebo obcházení sankcí, můžete je nahlásit [příslušnému vnitrostátnímu orgánu](#) nebo anonymně prostřednictvím [nástroje EU pro oznamovatele](#).

26. Pokud byl majetek osoby uvedené na seznamu podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014 převeden na hospodářský subjekt z EU před zařazením této osoby na seznam, může být tento hospodářský subjekt odpovědný za to, že jej přijal?

Poslední aktualizace: 19. května 2022

Pokud byla určitá struktura vytvořena s cílem pomoci osobě vyhnout se účinkům jejího možného budoucího zařazení na seznam, pak současná, pokračující účast v této struktuře může znamenat obcházení omezujících opatření, pokud je prováděna vědomě a úmyslně. Obcházení je zakázáno podle článku 9 nařízení Rady (EU) č. 269/2014. Článek 9 může být porušen i v případě, že zmrazení majetku není přerušeno a žádný majetek se nedostane k osobě, která je nyní uvedena na seznamu, ani z něj nemá prospěch; pouhá účast ve struktuře vytvořené za tímto účelem může být považována za porušení. Pokud jde o kumulativní požadavky vědomosti a úmyslu, viz také judikaturu ve věci C-72/11, Afrasiabi a další, zejména že tyto požadavky jsou splněny, pokud subjekt "záměrně usiluje o tento cíl nebo účinek nebo si je alespoň vědom, že jeho účast může mít tento cíl nebo účinek, a tuto možnost připouští".

27. Má-li být plavidlu (jachtě), které se již nachází v přístavu EU, odepřena jakákoli služba, včetně kotvení na nábreží, dodávky elektřiny a vody, převzetí odpadu - výsledkem přepravní činnosti?

Poslední aktualizace: 23. května 2022

Hospodářským subjektům z EU je zakázáno přímo či nepřímo poskytovat finanční prostředky nebo hospodářské zdroje osobám uvedeným na seznamu. Pracovní sílu a služby lze považovat za hospodářské zdroje, pokud umožňují osobě uvedené na seznamu získat finanční prostředky, zboží nebo služby. Je na hospodářském subjektu, aby určil, zda by daná služba či služby vedly k tomuto výsledku. V takovém případě by služba (služby) byla (byly) zakázána (zakázány). Podrobnější informace naleznete ve [stanovisku Komise ze dne 19. června 2020](#).

28. Pokud je vlastníkem nebo uživatelem plavidla (jachty) určená osoba nebo subjekt, měly by příslušné vnitrostátní orgány přijmout opatření, pokud se plavidlo nachází v teritoriálním moři členského státu, aniž by bylo porušeno právo na pokojný průjezd?

Poslední aktualizace: 23. května 2022

Podle článku 2 Úmluvy OSN o mořském právu se svrchovanost státu vztahuje i na teritoriální moře. Pokud je tedy příslušné určené osobě nebo subjektu zakázáno vstoupit do Unie, pak na základě svého uvážení a s ohledem na

okolností, včetně svobody plavby, by členský stát mohl přijmout příslušná opatření i v zeměpisném rozsahu svých teritoriálních vod.

29. Měly by vnitrostátní orgány vybírat poplatky od vlastníků plavidel?

Poslední aktualizace: 23. května 2022

Ano.

30. Co zahrnuje posílená ohlašovací povinnost podle článku 8?

Poslední aktualizace: 26. července 2022

Dříve článek 8 vyžadoval, aby všechny osoby spadající pod jurisdikci EU poskytovaly členským státům a Komisi veškeré informace, "které by usnadnily dodržování tohoto nařízení". To zahrnovalo zejména informace o majetku, který již byl zmrazen.

Nyní posílený článek 8 výslovně vyžaduje, aby osoby spadající pod jurisdikci EU rovněž oznámily veškeré informace, které mají o majetku, jenž dosud nebyl zmrazen. Může se jednat například o majetek, který uvedené osoby zatajily, nebo o majetek, s nímž se někde v Unii dostatečně nenakládá. Kromě toho se článek 8 nyní použije "bez ohledu na platná pravidla týkající se oznamování, důvěrnosti a služebního tajemství". Jinými slovy, měl by přednost před příslušnými dohodami uzavřenými dotčenými subjekty v EU, které by byly povinny nahlásit všechny relevantní údaje včetně jmen, jednotlivých aktiv a dat převodů.

Je však třeba poznamenat, že právní předpisy EU o sankcích zaručují zejména právo na účinný opravný prostředek a právo na obhajobu, jak je stanoveno v Listině. Proto, i když by se zpřísněná oznamovací povinnost v zásadě vztahovala na většinu služeb a činností spojených s osobami uvedenými na seznamu, neměla by se vztahovat na informace získané v rámci právního zastoupení v soudním řízení.

Sankční právo EU se má uplatňovat v souladu se všemi ostatními právy a svobodami uvedenými v Listině, včetně práva na ochranu osobních údajů. V čl. 8 odst. 3 je již uvedeno, že veškeré informace poskytnuté nebo získané v souladu s tímto článkem musí být použity "pouze pro účely, pro které byly poskytnuty nebo získány".

31. Co zahrnuje nová ohlašovací povinnost podle článku 9?

Poslední aktualizace: 26. července 2022

Osoby a subjekty uvedené na seznamu jsou poprvé povinny zveřejnit příslušným orgánům členských států finanční prostředky nebo hospodářské zdroje, které jim patří, které vlastní, drží nebo ovládají a které se nacházejí v jurisdikci EU.

Tato nová povinnost je reakcí na rostoucí složitost systémů vyhýbání se sankcím a pomůže zajistit účinnější dohledání těchto aktiv. Nesplnění této povinnosti (tj. včasné neoznámení) by bylo považováno za porušení sankčního práva EU s následky vyplývajícími z vnitrostátních právních předpisů každého členského státu, včetně trestních sankcí.

32. Má zařazení do seznamu vliv na postavení skutečného majitele právnické osoby?

Poslední aktualizace: 30. srpna 2022

Sankce EU jsou dočasná opatření, která neznamenají vyvlastnění nebo změnu vlastnictví, a status skutečného vlastníka nezaniká v okamžiku, kdy je skutečný vlastník uveden na seznamu. Jak je definováno v nařízení Rady (EU) č. 269/2014:

- "Zmrazením peněžních prostředků" se rozumí zabránění jakémukoli pohybu, převodu, změně, použití, přístupu k peněžním prostředkům nebo nakládání s nimi jakýmkoli způsobem, který by vedl ke změně jejich objemu, výše, umístění, vlastnictví, držby, charakteru, určení nebo jakékoli jiné změně, která by umožnila použití peněžních prostředků.
- Definice "fondů" zahrnuje veřejně i neveřejně obchodované cenné papíry a dluhové nástroje, včetně akcií a podílů.

Z toho vyplývá, že zařazení fyzické osoby na seznam jako takové by nemělo vést ke změně informací vedených ve vnitrostátních rejstřících skutečných vlastníků.

33. Jaká opatření by měly příslušné vnitrostátní orgány přijmout v případě ohlášeného vplutí plavidla (jachty), jehož vlastníkem nebo uživatelem je určená osoba nebo subjekt, na které se vztahuje zmrazení hospodářských zdrojů, do přístavu EU, s ohledem na definici "zmrazení hospodářských zdrojů" podle čl. 1 písm. e) nařízení Rady (EU) č. 269/2014?

Poslední aktualizace: 23. května 2022

Plavidla spadají pod zmrazení majetku, které zahrnuje veškerý majetek vlastněný nebo ovládaný osobou nebo subjektem uvedenými na seznamu. Proto by mělo být plavidlo zabaveno a zabavení nahlášeno v databázi FSOR.

34. Mělo by být plavidlo vlastněné nebo provozované určenou osobou nebo subjektem vpuštěno do přístavu, zadrženo nebo by mu měl být odepřen vstup do přístavu EU?

Poslední aktualizace: 10. října 2022

Záleží na tom, zda je plavidlo registrováno pod vlajkou Ruska. Podle čl. 3ea odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 je od 9. dubna 2022 zakázáno poskytnout přístup do přístavů na území Unie jakémukoli plavidlu registrovanému pod vlajkou Ruska, pokud plavidlo nepotřebuje pomoc a nehledá útočiště nebo v případě nouzového vplutí do přístavu z důvodů námořní bezpečnosti nebo záchrany života na moři (čl. 3ea odst. 4). Z tohoto zákazu lze uplatnit výjimky, jejichž podmínky jsou stanoveny v čl. 3ea odst. 5 nařízení Rady (EU) č. 833/2014.

Pokud plavidlo není registrováno pod vlajkou Ruska nebo mu není povolen vstup do přístavu za zvláštních podmínek stanovených v čl. 3ea odst. 4 a čl. 3ea odst. 5, pak by mělo být vpuštěno do přístavu a zabaveno, pokud je jeho vlastník určenou osobou nebo subjektem podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014.

Nové oznamovací povinnosti zavedené nařízením Rady (EU) č. 2023/426 ze dne 25. února 2023, kterým se mění nařízení Rady (EU) č. 269/2014 ("10. balíček sankcí vůči Rusku").

35. Vykazování informací o změnách vlastnostech aktiv v průběhu dvou týdnů před zařazením do seznamu: použitelnost pro všechna stávající označení.

Poslední aktualizace: 26. dubna 2023

S účinností od 26. dubna 2023 musí podle článku 8 nařízení č. 269/2014 hospodářské subjekty podávat příslušným vnitrostátním orgánům (NCA) zprávy o *"informacích o finančních prostředcích a hospodářských zdrojích na území Unie, které patří fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům nebo orgánům uvedeným v příloze I, jsou jimi vlastněny, drženy nebo kontrolovány a které byly předmětem jakéhokoli pohybu, převodu, změny, použití, přístupu nebo obchodu uvedeného v čl. 1 písm. e) nebo f) během dvou týdnů před zařazením těchto fyzických nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů do přílohy I"*.

Tato oznamovací povinnost se vztahuje na označení fyzických a právnických osob, subjektů a orgánů v příloze I nařízení 269/2014, a tedy na všechna stávající označení.

36. Podávání zpráv o informacích o změnách majetku, ke kterým došlo v průběhu dvou týdnů před určením již existujících určení k 26. dubnu 2023.

Poslední aktualizace: 26. dubna 2023

Oznamovací povinnost se týká informací o jakémkoli pohybu, převodu, změně, použití, přístupu nebo nakládání s majetkem určených osob v období dvou týdnů před jejich určením. U informací, které jsou k dispozici, se předpokládá, že tyto informace jsou již k dispozici, obvykle ve stávajících záznamech, což neznamená další šetření kromě kontroly stávajících záznamů. Jsou možné dva scénáře:

Provozovatelé, kteří stále podléhají povinnosti zmrazení aktiv: v tomto scénáři byla aktiva po určení skutečně zmrazena provozovatelem. Tito provozovatelé musí ve svých záznamech hledat dva týdny zpětně před určením. Například banka, která má stále na starosti příslušný zmrazený bankovní účet a která zpracovala převody finančních prostředků z bankovního účtu dané osoby v období dvou týdnů před jejím určením, by měla tyto převody finančních prostředků nahlásit do dvou týdnů po 26. dubnu 2023 příslušnému vnitrostátnímu příslušnému orgánu (NCA).

Subjekty, které provedly nebo se podílely na transakcích týkajících se majetku označené osoby v období dvou týdnů před označením, ale od té doby již s majetkem nejednají (tj. na rozdíl od výše uvedeného scénáře nemají na starosti žádný zmrazený majetek): mohou nastat případy, kdy se tyto subjekty podílely na "jakémkoli pohybu, převodu, změně, použití, přístupu k majetku nebo obchodování s ním", například notář, který zaregistroval prodej pozůstalosti, nebo poskytovatel svěřenských služeb či právník, který přispěl k tomu, že se majetek osoby nebo subjektu, který má být označen, stal předmětem nového právního uspořádání. Příslušné záznamy

by měly být zkontrolovány u určených osob nebo subjektů, aby bylo možné posoudit, a) zda došlo k interakci s jejich aktivy a b) zda tato interakce vedla k jakémukoli přemístění, převodu, změně, použití, přístupu k majetku nebo nakládání s ním v průběhu dvou týdnů předcházejících určení.

Pokud provozovatelé disponují informacemi relevantními pro čl. 8 odst. 1 písm. a) druhou odrážku, mohou se předem obrátit na své vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž ohledně příslušných specifik a prezentace informací, které mají být oznámeny. Při poskytování poradenství ohledně úrovně podrobnosti/stupně granularity informací předkládaných provozovateli mohou vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž zohlednit možnosti provozovatele v oblasti podávání zpráv (zdroje, standardní postupy vedení záznamů a auditu...).

37. Podávání zpráv o informacích o změnách majetku v průběhu dvou týdnů před určením pro nová určení (určení po 26. dubnu 2023).

Poslední aktualizace: 26. dubna 2023

Provozovatelé, kteří zmrazují aktiva fyzických a právnických osob po jejich označení po 26. dubnu 2023, by měli nahlásit veškeré informace, které mají o změnách, jež byly provedeny na těchto aktivech během dvou týdnů před označením. Například hospodářský subjekt, který podává 16. května zprávu o aktivech zmrazených osobě určené 15. května, by se měl podívat zpětně do 1. května, aby zjistil případné změny, a případně je nahlásit spolu se zprávou z 16. května.

Toto specifické vykazování by mohlo být zavedeno formou dodatku ke stávajícímu formuláři pro vykazování národním centrálním orgánům, přičemž v tomto dodatku by mohly být uváděny informace o změnách aktiv.

38. Konkrétní informace, které mají být poskytnuty o zmrazených aktivech

Poslední aktualizace: 26. dubna 2023

Níže uvedená tabulka shrnuje příslušná ustanovení čl. 8 odst. 1a a související pokyny:

Ustanovení čl. 8 odst. 1a	Poradenství
a) informace identifikující fyzické nebo právnické osoby, subjekty nebo orgány, které vlastní, drží nebo ovládají zmrazené finanční prostředky a hospodářské zdroje, včetně jejich jména, adresy a registračního nebo daňového identifikačního čísla pro DPH;	Registrační číslo pro DPH nebo daňové identifikační číslo: je-li známo. Pokud není známo, mělo by být výslovně uvedeno u hlášení o zmrazení majetku.

<p>(b) výši nebo tržní hodnotu těchto finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů ke dni vykazování a ke dni zmrazení;</p>	<p>Tržní hodnota: je-li známa/vyčíslitelná. Pokud ji nelze poskytnout, měla by být výslovně uvedena u hlášení o zmrazení aktiv.</p> <p>Datum hlášení: hlášení by mělo být podáno do dvou týdnů po skutečné zmrazení. Pokud během tohoto období dojde ke změnám v ocenění majetku, měla by být ve výkazech uvedena hodnota ke dni vykazování a ke dni zmrazení.</p> <p><i>Poznámka: CSD budou podávat zprávy každé tři měsíce po prvním zmrazení. Datum podávání zpráv tedy bude +3 měsíce, +6 měsíců... od data zmrazení (viz. také FAQ 6 níže).</i></p>
<p>(c) typy fondů v členění podle kategorií uvedených v bodech (i) až (vii) čl. 1 písm. g), jakož i kryptoaktiv a dalších relevantních kategorií a další kategorie odpovídající hospodářským zdrojům ve smyslu čl. 1 písm. d). Pro každou z těchto kategorií a pokud jsou k dispozici, množství, umístění a další relevantní charakteristiky finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů.</p>	<p>Členění popisu lze splnit popisem zmrazeného aktiva, který vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž umožní bez dalšího šetření přiřadit aktivum ke kategoriím uvedeným v písmenu c).</p> <p>Měly by být popsány i ekonomické zdroje.</p>

39. Kde/komu podat zprávu o zmrazeném majetku?

Poslední aktualizace: 26. dubna 2023

Podle čl. 8 odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 musí ohlašující subjekty podávat hlášení "příslušnému orgánu členského státu, v němž mají bydliště nebo sídlo", jak je uvedeno v příloze II uvedeného nařízení. Z hlediska prosazování je důležité, aby ohlašovací linky směřovaly k vnitrostátnímu orgánu pro hospodářskou soutěž, který vykonává dohled nad ohlašovacími povinnostmi a může je vymáhat. Například pobočka finanční instituce se sídlem v členském státě A, která je umístěna v členském státě B, podléhá dohledu nad dodržováním finančních sankcí ze

strany orgánů v členském státě B. Měla by proto svá hlášení o zmrazených aktivech adresovat NCA v členském státě B, pokud se nerozhodne pro hlášení na úrovni skupiny.

Vykazování na úrovni skupiny (např. finanční instituce se sídlem v členském státě A podává zprávy na úrovni skupiny NCA v členském státě A za své operace v členských státech A, B, C...): podávání zpráv na úrovni skupiny by mohlo být možné pod podmínkou, že vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž v jiných členských státech, než je členský stát, kterému je zpráva určena, budou předem informovány a obdrží kopii zprávy s uvedením příslušného vnitrostátního členění.

40. Zvláštní případy centrálních depozitářů, zvláštní vykazování zmrazených aktiv a společný vzor pro vykazování

Poslední aktualizace: 26. dubna 2023

Na centrální depozitáře cenných papírů ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 909/2014 (centrální depozitáře cenných papírů) se vztahují zvláštní požadavky na vykazování zmrazených aktiv:

- musí poskytnout informace uvedené v čl. 8 odst. 1 a 1a nařízení Rady (EU) č. 269/2014;
- musí rovněž podávat informace o mimořádných a nepředvídaných ztrátách a škodách týkajících se příslušných finančních prostředků a hospodářských zdrojů;
- výše uvedené informace musí být nahlášeny do dvou týdnů od jejich získání příslušnému orgánu členského státu, v němž se centrální depozitář nachází, a poté každé tři měsíce a současně předány Komisi.

Informace o mimořádných a nepředvídaných ztrátách a škodách se týkají událostí, jako je kybernetický útok na zmrazená aktiva, podvod, obcházení zmrazení, v jehož důsledku byla aktiva přesunuta bez vědomí centrálního depozitáře.

Společná šablona pro vykazování zmrazených aktiv ze strany centrálních depozitářů je k dispozici [zde](#).

41. Může společnost, na kterou se nevztahují sankce, požádat o povolení k použití výjimek pro obchod s hnojivy, pokud se nepovažuje za vlastněnou nebo ovládanou sankcionovanou osobou, ale její protějšky ano? Znamenalo by to uznání vlastnictví a/nebo kontroly společnosti ze strany sankcionované osoby?

Poslední aktualizace: 10. května 2023

Pokud společnost splňuje kritéria stanovená v nařízení pro podání žádosti o povolení, nebrání jí subjektivní postoj jejích ředitelů k vlastnictví a/nebo kontrole sankcionované osoby nad

společností v podání žádosti o povolení. Nařízení z takové žádosti nevyvozuje žádné závěry ohledně toho, zda společnost skutečně vlastní a/nebo ovládá sankcionovaná osoba.

42. Představuje provedení plateb uvedených v článku 7 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 fyzickou nebo právnickou osobou splnění smluvního závazku této osoby, pokud převedené finanční prostředky zůstávají zmrazeny na účtu příjemce?

Poslední aktualizace: 6. května 2026

Článek 7 nařízení stanoví výjimku ze zákazu zpřístupňování finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů osobám uvedeným na seznamu tím, že umožňuje připsání finančních nebo úvěrových institucí, které přijímají finanční prostředky převedené třetími stranami osobě uvedené na seznamu, na zmrazené účty, za předpokladu, že veškeré přírůstky na tyto zmrazené účty budou rovněž zmrazeny. Má se tedy za to, že plátce splnil svou povinnost převodem finančních prostředků, které mohou být osobě uvedené na seznamu přístupné po jejím vyřazení ze seznamu a uvolnění zmrazení jejího/jejích účtu/účtů.

43. Jak by se měly chápat „správní, řídicí nebo dozorčí orgány právnické osoby, subjektu nebo orgánu“ v definici „kontroly“ v článku 1 nařízení Rady (EU) č. 269/2014?

Poslední aktualizace: 6. května 2026

Pojem „správní, řídicí nebo dozorčí orgány“ označuje klíčové orgány správy a řízení, jejichž prostřednictvím může být právnická osoba, subjekt nebo orgán řízen, spravován nebo pod dohledem. Účelem odkazu v článku 1 je zajistit, aby posouzení „kontroly“ zahrnovalo struktury, které vykonávají rozhodovací nebo dozorčí pravomoci, bez ohledu na konkrétní formu společnosti nebo vnitrostátní právní systém.

To zahrnuje orgány odpovědné za strategické rozhodování, orgány odpovědné za každodenní řízení operací a orgány s dozorčí nebo monitorovací funkcí. Vzhledem k tomu, že se struktury správy a řízení liší mezi jednotlivými členskými státy a mezi různými právními formami, měl by být tento pojem vykládán funkčně.

Určení „ovládání“ pro účely článku 1 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 je věcným posouzením, které provedou příslušné vnitrostátní orgány s přihlédnutím ke všem relevantním informacím.

Brána – firewall

44. Co je to firewall?

Poslední aktualizace: 5. září 2024

V uplynulém roce byla Komise upozorněna na několik případů, kdy bylo třeba odstranit kontrolu určených osob nad neurčenými subjekty EU a jejich aktivity, přičemž několik z nich se týkalo zemědělsko-potravinářského odvětví. Bylo tak učiněno s cílem zmírnit příliš negativní dopady opatření EU na zmrazení majetku, která se vztahují na veškerý majetek vlastněný, držený nebo ovládaný těmito neurčenými subjekty.

Za tímto účelem mohou útvary Komise zvážit zavedení zvláštních "ochranných opatření" (známých také jako "firewall"), která by určené osobě zabránila vykonávat kontrolu nad neurčeným subjektem EU a jeho aktivity, což by umožnilo pokračovat v obchodních operacích subjektu EU a zároveň by zabránilo tomu, aby byly určené osobě zpřístupněny finanční prostředky a hospodářské zdroje.

To znamená, že subjekt EU působící pod firewallem může mít přístup k finančním prostředkům a hospodářským zdrojům. Firewall zajišťuje, aby tyto finanční prostředky nebo hospodářské zdroje nebyly přímo ani nepřímo zpřístupněny osobě, subjektu nebo orgánu uvedeným na seznamu. V souladu s tím může společnost se sídlem v EU nadále fungovat a zaměstnanci z EU mohou nadále pracovat, přičemž je zajištěno, že osoba uvedená na seznamu je zbavena jakýchkoli výhod.

"Firewall" může být zřízen například ze zákona, na základě soudního nebo správního rozhodnutí atd. a povolen vnitrostátním orgánem pro ochranu údajů na základě výjimky stanovené v článku 5 nařízení.

Komise zveřejnila pokyny, které stanoví některá kritéria, jež by měl firewall splňovat. Pokyny naleznete [zde](#).

45. Proč byla nutná výjimka v souvislosti s firewallem?

Poslední aktualizace: 24. července 2023

Zmrazení majetku a zákaz zpřístupnění finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů (článek 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014) brání osobám uvedeným na seznamu v přijímání služeb, které mohou být nezbytné pro zřízení brány firewall (které jsou považovány za hospodářské zdroje), jakož i v placení za tyto služby (protože finanční prostředky osoby uvedené na seznamu jsou zmrazeny).

Z těchto důvodů bylo nutné udělit výjimku, která by umožnila poskytování a úhradu těchto služeb na základě přísné nezbytnosti pro účely zřízení firewallu.

46. Kdy platí výjimka pro firewall? Jaké jsou důsledky, pokud je výjimka udělena, ale firewall účinně neodděluje osobu uvedenou na seznamu a společnost se sídlem v EU?

Poslední aktualizace: 24. července 2023

Odchylka od článku 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 umožňuje příslušným vnitrostátním orgánům povolit uvolnění některých zmrazených finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů, které náleží fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu uvedeným na seznamu, jsou jimi vlastněny, drženy nebo ovládány, nebo poskytování služeb takové fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu, a to za podmínek, které příslušné vnitrostátní orgány považují za vhodné.

Výjimka se použije pouze v případě, že jsou splněny příslušné podmínky, a to zejména za předpokladu, že: (i) povolení je nezbytně nutné pro zřízení, certifikaci nebo vyhodnocení firewallu; ii) firewall účinně odstraňuje kontrolu osoby, subjektu nebo orgánu uvedených na seznamu nad aktivity osoby, která není uvedena na seznamu EU a kterou tato osoba, subjekt nebo orgán vlastní nebo ovládá, a iii) zajišťuje, že ve prospěch osoby, subjektu nebo orgánu uvedených na seznamu nevzniknou žádné další finanční prostředky nebo hospodářské zdroje (viz také otázka 33 v často kladených dotazech o poskytování služeb týkající se příslušné odchylky od zákazů služeb).

Pokud není firewall účinně zřízen, domněnka není vyvrácena a NCA musí aktiva subjektu zmrazit. Kromě toho musí být v případě nedodržení závazků týkajících se firewallu subjekt a příslušné osoby pohnány k odpovědnosti podle sankcí členského státu, které se vztahují na porušení ustanovení příslušného nařízení EU.

47. Jaký je rozsah výjimky pro společnost JSC Russian Railways zavedené článkem 6g nařízení Rady (EU) č. 269/2014 a vztahuje se tato výjimka na železniční tranzit do Kaliningradské oblasti a z ní?

Poslední aktualizace: 25. září 2026

Tato výjimka byla zavedena za účelem zachování provozu železniční dopravy poté, co bylo několik členů představenstva společnosti JSC Russian Railways zařazeno na sankční seznamy v rámci postupných balíčků sankcí. Společnost JSC Russian Railways jako taková není uvedena v příloze I nařízení Rady (EU) č. 269/2014. Nicméně domněnka kontroly popsaná v otázce č. 1 by se přesto mohla vztahovat na zmrazení aktiv a zákaz zpřístupnění finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů subjektům ovládaným osobou uvedenou na seznamu. Cílem výjimky je zajistit, aby určité transakce se společností JSC Russian Railways zůstaly možné bez ohledu na takovou kontrolu ze strany osob uvedených na seznamu; posouzení této kontroly u transakcí, které nespádají do působnosti článku 6g, přísluší příslušným vnitrostátním orgánům. Výjimka byla zahrnuta pro vyloučení pochybností a neměla by být chápána tak, že společnost JSC Russian Railways musí být nutně považována za subjekt ovládaný osobami uvedenými na seznamu, neboť tuto skutečnost je třeba posuzovat případ od případu.

Článek 6g umožňuje pokračování provozu železniční dopravy zajišťovaného společností JSC Russian Railways. Stanoví, že čl. 2 odst. 1 a 2 se nevztahují na finanční prostředky a hospodářské zdroje spadající do působnosti článku 6g. Skutečnost, že osoby uvedené na seznamu vykonávají

kontrolu nad společností JSC Russian Railways, by tedy sama o sobě nebránila zpracování platby, na niž se vztahuje článek 6g.

Článek 6g odst. 1 stanoví, že se článek 2 odst. 1 nařízení nevztahuje na finanční prostředky nebo hospodářské zdroje společnosti JSC Russian Railways, pokud jsou nezbytné pro:

- železniční přepravu zboží nebo osob;
- poskytování související železniční infrastruktury; nebo
- služby související s provozem, údržbou nebo bezpečností takové železniční přepravy.

Tato výjimka se vztahuje na uvedené činnosti mezi Ruskem a Unií, při tranzitu přes území Unie, mezi Kaliningradskou oblastí a Ruskem a na území Ruska. To znamená, že vlastní finanční prostředky a hospodářské zdroje společnosti JSC Russian Railways, které jsou pro tyto činnosti nezbytné, nepodléhají zmrazení majetku.

Článek 6g odst. 2 stanoví odpovídající výjimku ze zákazu zpřístupňovat finanční prostředky nebo hospodářské zdroje společnosti JSC Russian Railways. Článek 2 odst. 2 se tedy nevztahuje na finanční prostředky nebo hospodářské zdroje zpřístupněné společnosti JSC Russian Railways pro výše uvedené účely. Hospodářské subjekty EU proto mohou nadále provádět platby společnosti JSC Russian Railways nebo jí jinak poskytovat finanční prostředky či hospodářské zdroje, je-li to nezbytné pro dotčenou železniční přepravu, související infrastrukturu nebo související služby v oblasti provozu, údržby či bezpečnosti, jak je stanoveno v článku 6g odst. 2.

Výjimka se výslovně vztahuje na finanční prostředky a hospodářské zdroje nezbytné pro železniční dopravu, související železniční infrastrukturu a určité související služby „mezi Kaliningradskou oblastí a Ruskem“. Vztahuje se tedy na železniční tranzitní operace společnosti JSC Russian Railways, které propojují Kaliningradskou oblast se zbytkem Ruské federace přes území Unie, včetně například trasy přes Litvu.

Hospodářské subjekty z EU, kteří se podílejí na zajišťování tohoto tranzitu – včetně poskytovatelů související železniční infrastruktury či služeb a bank zprostředkovávajících příslušné transakce, mohou proto nakládat s finančními prostředky a hospodářskými zdroji společnosti JSC Russian Railways a zpřístupňovat jí je pro tento účel. Banky, korespondenční banky a další poskytovatelé platebních služeb mohou rovněž přijímat, převádět a zpracovávat platby uskutečněné společností JSC Russian Railways za činnosti, na něž se vztahuje článek 6g, a připisovat je na účet provozovatele z EU, pokud lze platbu přímo přiřadit k těmto činnostem.

Výjimka podle článku 6g nemá vliv na samostatné pokyny týkající se tranzitní přepravy zboží přes území Unie mezi Kaliningradskou oblastí a Ruskem, které jsou uvedeny výše v oddíle A.10, ani na případná omezení vyplývající z nařízení Rady (EU) č. 833/2014, jež se vztahují na konkrétní přepravované zboží.